

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XCII. An lex Ecclesiæ poßit in conscientia ad ieunandum obligare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

nemo cogitur ad cibum etiam paruū, qui non habet appetitum, aut cibum.

III. RATIO Suadet. Quia Ius naturæ iubet pœnitentiā agere pro peccatis, tentationi resistere, peccata vitare: atqui potest euenire, vt quis nec per orationem, nec per eleemosynā satisfacere possit: ergo tunc ieiunio tenebitur ad satisfactionem.

Non tamen ieiuniū est in Decalogo præceptum; quia hic pertinet ad Iustitiam; ieiunium verò non, sed ad temperantiam.

DICO AD I. Ieiunium cum sit in genere præceptum, & in se bonum; esse res adiaphora nequit, aut Dei Verbo contraria, cum adiaphora nulla ei aduersentur. De obligatione quæst. sequente.

QVÆSTIO XCII.

An lex Ecclesiæ possit ad ieiunandum obligare in conscientia?

LUTHERANI & CALVINIANI; (sicut olim Eustathiani & Aeriani, teste Socrate l. 2. hist. c. 33. & Epiph. heresi 75.) pertinaciter negant.

LUTHERVS l. de libert. Christiana. Melanch. in Conf. Aug. a. 26. Brentius in Confes. VVittemb. de ieiunio.

CALVINVS Inst. 4. c. 12. Kemn. par. 4. Exam. Negant posse talem iustè ferri legem: ab lata quenquam obligari, nisi ratione Scandalij, aut contemptus.

SVADENT ex historia antiquitatis. 1. Kemnitijs pag. 589. De ieiunio Paschali voluerunt quidam cum Episcopo Romano leges ferre, opinionone necessitatis, sub excommunicatione, quando, quomodo esset ieiunandum. Sed Irenæus despondit. Liberas, & dissimiles, esse illas obseruationes, nec cogendam Ecclesiam.

2. Calu. & Kemn. Montanus, teste Euseb.

hist. l. 5. c. 17. primus tulit legem ieiunij. Et Tertullianus defendit libertatem Christianam contra Montanum; nouasque leges de ieiunio habuit pro hæresi.

3. Spiridion, ait Sozom. l. 1. c. 11. in quadagesima carnes apposuit hospiti suo, & comedit. Ergo ieiunium est res libera.

AVTOR. Legibus Ecclesiæ fideles obligantur in conscientia ad ieiuniū.

1. S. Scriptura Vereris & Noui testamenti. Vide *Antichristum* p. 4. g.

INSTAT Kemnitijs Exempla præcepti ieiunij Hebræorum referri ad *καλοῦργίαν* oportere.

AT Audax hoc & impudens est: nā Scriptura laudat filios Ionadab, *Iere.* 35. Mardocheum, *Hest.* 9. ob ieiunia instituta; Et illa quarti, quinti, septimi mensis, *Zach.* 8.

2. Quia sic docet Traditio; Canonesque Apostolorum, *Can.* 68. iubent non ieiunantē in quadagesima Clericum deponi, Laicum excommunicari.

3. Sic & plura Concilia, Sanctique Patres. Vt rectè affirmet *S. Chryf. hom.* 2. in *Genesim.* Quadagesimam inflectere conscientiam Regum & Imperatorum omnium ad obedientiam. Vnde vltima flagellante annonā Constantinopoli Iustinianus alterā quadagesimæ hebdomadā macellum aperuit: nemo tamen è tanto populo vel id intrasset; mors eis præ fame; præ vtraque præceptum fuit ieiunij.

3. RATIO euincit. Quia præfules Ecclesiæ possunt condere leges; patet *p.* 2. g. 70. supra: at omnis vera lex actū virtutis non necessarium facit necessarium: talis est actus ieiunij iusta lege præceptus: ergo non necessarius est. Vnde peccata actus præcepti omissor,

aut transgressor. Neque hoc ratione scandali aut contemptus, ut finxit Melanchthon: nā hic & illud lege diuina prohibentur, non ecclesiastica ut ieiunium tempore isto tali. Qui autem tempore prohibito comedit carnes absque Ecclesiæ contemptu, is peccat ratione temperantiæ lesæ, quæ lege diuina & naturali præcepta est.

Disco AD I. Iræneus non dicit, fuisse qui cum Episcopo Ro. legē de ieiunio ferre vellēt: sed monet Victorē, dis similitudinem ecclesiæ in celebrando Paschate esse tolerandam; sicut illa in ieiunando. *Deinde*: non erat tunc questio de Paschatis & ieiunii lege; sed de Oriente & Occidente, an eadem lex utrobique seruanda esset. *Demum*: Nō erat quæstio de substantia, essetne ieiunium & Pascha seruandum; sed de accidente temporis.

AD II. Vocem *primus* addiderunt Eusebio hæretici. Et Tertullianus nō dicit Montanum *primum* leges ieiunij fecisse; sed *nouas* addidisse; docetque ante Montanum fuisse ieiunium quadragesimæ. Et S. Hieronymus arguit Mōtanum quod tres quadragesimas excogitarit: idque ait Theodoretus, præter Ecclesiæ morem: *Demum*: hac in causa nulla est autoritas Montanistæ Tertulliani, morem Ecclesiæ hæreticæ impugnantis; non ciborum delectum, aut huius meritum; sed suas leges esuriales statuentis.

AD III. Cuius licet tempore ieiunij edere carnes, ita iubente necessitate aut caritate. Sic Spiridion fecit. *Dein*: hic nil cibi habuit præter carnes fumatas; quod, solitus dies plures ieiunare, tunc panem non parasset,

Et prius à Deo veniam petiit, quæsi ederet. Et hospes recusauit carnes, *Christianus sum*, dicens. Cui Spiridion: *Omnia munda mundis* Christianis; scilicet tali in necessitate. I hæc imitentur No uatores. At ea silent.

QVÆSTIO XCIII.

An ieiunium sit Dei Cultus Meritorius, & Satisfactorius?

LUTHERANI, ut Melanchthon in *Conf. Aug.* 26. Brent. in *Conf. VViremb. de ieiun.* Kemn. p. 4. *Ex pag. 420.* cum Iouiniano docent, ieiunia, ciborum que delectum ad salutem prodesse nihil dum quam.

CALVINIANI ex Caluino *Inst.* 4. cap. 12. & Kemn. volunt utile ieiunium carni coercendæ, orationi adiuuandæ, humiliationi, poenitentia. &c. At nihil ad placandum Deum, impetrandum auxilium, aut præmium promerendum.

SVADENT istis, 1. Brentius. *Isa.* 58. *Non quid tale est ieiunium, quod elegi, per diem affligo animam? Nonne hoc est magis ieiun.* Dissoluerunt obligationes impietatis. Kemn. ex *Ier.* 14. *Esuriatis, non exaudiam.*

2. Calu. *Ioel.* 2. *Scindite corda vestra, & non vestimenta vestra.*

3. Melanch. 1. *Tim.* 4. *Exercete ad pietatem corporalis enim exercitatio ad modicum valet, est, ieiunium* ait S. Ambr.

4. Kemn. Allegata Pharisei ieiunia Dominus *Luc.* 18. comparauit vestibus detritis, queis nouitas Euangelii non conuenit. *Matth.* 9.

5. Kemn. Ad *Col.* 2. arguuntur electæ religiones, corpus macerantes. Huc afferunt (mala fide) S. Patres apud Bell. 1. 2. c. 13.

AVTOR. Ieiunij fructus sunt plures iuxta Ecclesiæ Præfationem, *Corporali ieiunio vitia comprimis, mentem eleuas, virtutem largiris & premia.* Sic & S. Ambr.